

ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК

Пројекат „Подршка реформи дуалног система средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији”

Позиција: Консултант за израду смерница за развој кратког описа квалификације, примену у стандардима за акредитацију и подршку вредновању студијских програма у контексту НОКС-а (*пројектна активност 3.1.1, 3.1.2 и 3.2*)

Трајање: април-септембар 2026.

1. Опште информације

Приступање ЕУ и сталне економске и друштвене промене главни су покретачи реформе образовања у Републици Србији. Претходних година много је урађено на развоју образовања, посебно на усклађивању образовне понуде са потребама тржишта рада и повезивању Националног оквира квалификација Републике Србије (НОКС) са Европским оквиром квалификација (ЕОК).

Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године (Стратегија 2030) усвојена је 2021. године. Како је наведено, визија је да обезбеди квалитетно образовање за сваког човека како би остварио свој пуни потенцијал. Стратегија 2030 се фокусира на младе и децу, али многе планиране активности имају за циљ развој потенцијала одраслих, што у средиште ставља концепт целоживотног учења.

Канцеларија за дуално образовање и Национални оквир квалификација и Министарство просвете (МП) су у претходном периоду радили на томе да образовну понуду ускладе са потребама тржишта рада. Систем дуалног образовања показао се као модел који помаже да се премости јаз између образовања и запослења кроз припреме ученика за свет рада, омогућавајући им да стекну вештине, знања и способности у складу са стандардима квалификација. Потребно је, међутим, даље улагати у развој дуалног образовања, укључујући успостављање и имплементацију оквира за праћење и евалуацију како би се осигурао квалитет Националног модела дуалног образовања, како је препознато у Стратегији 2030 и Програму економских реформи.

Још један важан део образовног система, са директним утицајем на квалификациону структуру становништва, је образовање одраслих. Међутим, бројни организатори образовања одраслих имају различите, често недовољне капацитете за имплементацију релевантних стандарда и прописа у овој области. Унапређење концепта целоживотног учења ће, између осталог, побољшати положај особа без квалификација или оних којима достигнуто стандарда квалификација може да се призна само делимично. Идентификација дефицитарних квалификација на тржишту рада и веће могућности за усавршавање и преквалификацију допринеће смањењу неусклађености између понуде и потражње радне снаге.

Дуално и неформално образовање у протеклом периоду били су значајни за јачање радне снаге и обезбеђивање економског раста и запошљавања. Међутим, за ефикасно усмеравање и управљање овим системима неопходан је транспарентан и флексибилан систем квалификација и подаци који омогућавају одговарајуће праћење и доношење одлука. Наставак дигитализације, даљи развој дуалног образовања и промоција концепта целоживотног учења кроз развој нових и модернизацију постојећих стандарда квалификација биће значајни покретачи даљих промена. Стога ће фокус у наредном периоду бити на диверсификацији образовне понуде и осигурању квалитета, као и даљем развоју НОКС-а.

Међу важним активностима издвајају се и оне које имају за циљ имплементацију политика НОКС-а у високом образовању. Ове иницијативе усклађене су са националним стратешким документима, укључујући Акциони план за имплементацију Стратегије за развој образовања и васпитања до 2030. године, којим је предвиђено да ће интеграција НОКС-а у високо образовање почети са развојем стандарда квалификација. Стандарди квалификација примењују се доследно у предуниверзитетском образовању од 2019. године. Потпуна примена стандарда подразумева и развој студијских програма заснованих на стандардима квалификација, коме претходи дијалог са академском заједницом како би се обезбедило да све стране разумеју и прихватају потребу да се стандарди интегришу у високо образовање.

Методолошки оквир за развој стандарда квалификација унапређује се тако да буде прилагођен потребама развоја стандарда квалификација у високом образовању. Наредни кораци подразумевају и унапређивање система акредитације студијских програма, усклађивањем са НОКС-ом и интеграцијом система осигурања квалитета.

Швајцарска агенција за развој и сарадњу (СДЦ) активно подржава реформу дуалног образовања и развој Националног оквира квалификација у Србији кроз билатералну и институционалну сарадњу. Пројекат „Подршка реформи дуалног система средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији“ пружа подршку Канцеларији и Министарству просвете за даљи развој ефикасног образовног система кроз развој и примену неопходних инструмената на макро, мезо и микро нивоу. Пројектне активности укључују измене закона и пратећих подзаконских аката, дигитализацију процеса, унапређење комуникације и сарадње међу заинтересованим странама, активности изградње капацитета и пилотирање предложених решења.

2. Увод

Циљ Пројекта је подршка развоју ефикасног и транспарентног система који омогућава сарадњу између образовних институција и света рада и пружа могућност сваком појединцу да изабере одговарајућу образовну путању. У складу са тим, очекивани исходи Пројекта су следећи:

- Исход 1: Унапређен систем дуалног образовања, које омогућава лакши прелазак са образовања на запослење
- Исход 2: Унапређена ефикасност и транспарентност образовног система кроз дигитализацију процеса и процедура
- Исход 3: Унапређен систем НОКС-а у контексту целоживотног учења

Када је реч о систему НОКС-а, биће евалуирани механизми и инструменти успостављени са циљем унапређења квалитета и тржишне релевантности понуде формалног образовања и неформалних обука и биће дате препоруке за њихово унапређење. Ова побољшана решења треба интегрисати у одговарајућа подзаконска акта како би се осигурала уједначена примена унапређених политика у погледу квалитета неформалних обука, квалитета поступка признавања претходног учења (ППУ) и квалитета каријерног вођења и саветовања (КВиС), и секторског приступа образовању и обуци.

Активности чија је реализација планирана у оквиру Пројекта обухватају и подршку имплементацији политика НОКС-а у високом образовању, а намера Канцеларије је да део ових активности буде усмерен на даље унапређивање примене стандарда и процедура за акредитацију студијских програма у контексту НОКС-а, као и на пружање стручне подршке високошколским установама и другим релевантним актерима у примени кратког описа квалификације заснованог на исходима учења, његовом укључивању у стандарде за акредитацију студијских програма, припрему смерница за рецензенте за процену студијских програма заснованих на кратком опису квалификације и развој стручних материјала за вредновање исхода учења у студијском програму у контексту политика НОКС-а.

Истовремено, активности чија је реализација планирана у оквиру Пројекта обухватају и подршку развоју стандарда квалификација од посебног значаја за Републику Србију, међу којима су и квалификације у области иницијалног образовања васпитача и наставника. У том оквиру, у претходном периоду припремљене су иницијативе и елаборати за развој стандарда квалификација за васпитаче, наставнике разредне наставе и наставнике предметне наставе, у складу са тада важећим методолошким оквиром. Имајући у виду да је у међувремену развијена унапређена Методологија са смерницама за развој стандарда квалификација у високом образовању, указала се потреба за додатним стручним ангажовањем ради усклађивања постојеће иницијативе за стандард квалификације *Васпитач са новим приступом и оквиром компетенција васпитача*.

Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године предвиђа спровођење мера које се односе на повећање квалитета, релевантности и праведности високог образовања. Акционим планом за имплементацију Стратегије 2030 у периоду 2024-2026, у оквиру Посебног циља 2.2 - Унапређена релевантност високог образовања на националном и међународном нивоу, предвиђена је активност 2.2.1.8. која се односи на унапређивање и примену стандарда и процедура за акредитацију студијских програма у контексту система НОКС. Истовремено, у оквиру Посебног циља 1.5 - Унапређен квалитет иницијалног образовања наставника и васпитача, предвиђена је активност 1.5.1.1, која се односи на развој стандарда квалификација за квалификације учитељ, наставник предметне наставе и васпитач на националном нивоу.

Канцеларија ће у оквиру овог пројектног задатка објединити два сета активности: први, усмерен на развој и примену кратког описа квалификације заснованог на исходима учења у високом образовању и његову примену у систему акредитације и вредновања студијских програма, и други, усмерен на усклађивање иницијативе за стандард квалификације *Васпитач са унапређеним методолошким оквиром и оквиром компетенција васпитача*.

3. Циљ задатка

Циљ пројектног задатка је пружање стручно-методолошке подршке у примени политика НОКС-а у високом образовању кроз: (1) израду смерница и других стручних материјала за развој и примену кратког описа квалификације заснованог на исходима учења и његову примену у систему акредитације и вредновања студијских програма, и (2) усклађивање иницијативе за стандард квалификације Васпитач са унапређеним методолошким оквиром и оквиром компетенција васпитача.

4. Опис послова и задаци

У оквиру пројектног задатка, ангажман консултанта обухвата два сета активности:

1. Развој и примена кратког описа квалификације заснованог на исходима учења у високом образовању

- Анализа релевантног нормативног, стратешког и методолошког оквира за примену НОКС-а у високом образовању, укључујући развој кратког описа квалификације заснованог на исходима учења, стандарде за акредитацију студијских програма и вредновање студијских програма у поступку акредитације;
- Израда смерница за развој кратког описа квалификације заснованог на исходима учења, са јасно дефинисаним полазиштима, препорученом структуром, кључним елементима и упутствима за његову примену у високом образовању;
- Припрема предлога за имплементацију кратког описа квалификације у стандарде за акредитацију студијских програма, ради јаснијег повезивања кратког описа квалификације, исхода учења, студијског програма и критеријума за акредитацију;
- Израда смерница за рецензенте за процену студијских програма на основу кратког описа квалификације, са циљем уједначенијег, јаснијег и методолошки утемељеног приступа вредновању студијских програма;
- Припрема стручног материјала за вредновање исхода учења курикулума у студијском програму у контексту политика НОКС-а, ради сагледавања усклађености између кратког описа квалификације, исхода учења, структуре курикулума и очекиваних компетенција;
- Усаглашавање припремљених нацрта докумената кроз консултације са Канцеларијом и другим релевантним актерима, ради обезбеђивања њихове стручне утемељености, применљивости и усклађености са важећим оквиром.

2. Усклађивање иницијативе за стандард квалификације *Васпитач*

- Усклађивање постојеће иницијативе за стандард квалификације Васпитач са унапређеним методолошким оквиром за развој стандарда квалификација у високом образовању;
- Усклађивање описа квалификације и исхода учења са релевантним нормативним и компетенцијским оквиром за професију васпитача;
- Усаглашавање предложених решења са релевантним високошколским установама и другим актерима, ради обезбеђивања њихове стручне заснованости, применљивости и усклађености са контекстом иницијалног образовања васпитача;
- Израда финалне, усклађене верзије иницијативе за стандард квалификације Васпитач.

5. Исходи

Очекивани исходи:

Бр.	Исход	Рок за реализацију
1.	Смернице за развој кратког описа квалификације заснованог на исходима учења у високом образовању	Април 2026.
2.	Предлог за имплементацију кратког описа квалификације у стандарде за акредитацију студијских програма	Април 2026.
3.	Смернице за рецензенте за процену студијских програма на основу кратког описа квалификације	Мај 2026.
4.	Стручни материјал за вредновање исхода учења курикулума у студијском програму у контексту политика НОКС-а	Јун/јул 2026.
5.	Усклађена иницијатива за стандард квалификације Васпитач	Јун/јул 2026.

6. Захтеви

За реализацију пројектног задатка Канцеларија ће ангажовати **консултанта** са следећим квалификацијама и искуством:

Квалификације и вештине:

- Докторат у области друштвено-хуманистичких, природно-математичких или техничко-технолошких наука (ниво 8 НОКС-а/ЕОК-а);
- Познавање система НОКС-а, приступа заснованог на исходима учења и методолошких полазишта за развој стандарда квалификација у високом образовању;

Професионално искуство:

- Најмање десет (10) година професионалног искуства у области високог образовања;

Специфично професионално искуство:

- Искуство у развоју, ревизији и/или унапређењу студијских програма у високом образовању;
- Искуство у развоју, примени, евалуацији и/или унапређењу стандарда, процедура, методолошких решења или других стручних полазишта релевантних за високо образовање;
- Искуство у рецензирању, стручној оцени и/или вредновању студијских програма, документације за акредитацију или сродних докумената у високом образовању;
- Искуство у области исхода учења, развоја квалификација, стандарда квалификација и/или њихове примене у високом образовању;
- Искуство у изради стручних, методолошких или инструктивних докумената у области високог образовања;

- Искуство у организацији и/или вођењу консултативних процеса са релевантним актерима у сектору високог образовања;
- Искуство у пружању саветодавне, експертске или менторске подршке високошколским установама у процесима планирања, развоја, унапређења или акредитације студијских програма;
- Искуство у области иницијалног образовања васпитача, наставника и/или развоја квалификација за регулисане професије у систему образовања.

7. Извештавање

Консултант ће услуге пружати и активности реализовати у сарадњи и договору са представницима Канцеларије и Јединице за имплементацију пројекта.

По завршетку реализације активности, Консултант ће припремити кратак извештај у коме су наведене реализоване активности и њихови исходи. Поред тога, Консултант ће, као део анекса, доставити све припремљене документе/материјале.

8. Динамика реализације активности и плаћање

Временски оквир за имплементацију активности биће усаглашен са изабраним Консултантом, на основу плана реализације активности и годишњег плана рада Канцеларије.

Исплата уговорених средстава биће реализована у траншама, након достављања договорених исхода.

Напомена: Динамика исплате условљена је динамиком исплате средстава Канцеларији, на основу Уговора између Владе Републике Србије и Швајцарске Конфедерације.

9. Трајање ангажовања

Предвиђени датум почетка реализације активности је април 2026. године. Реализација стручних активности планирана је у периоду април-јул 2026. године, док ће период важења уговора бити до 30. септембра 2026. године, ради финализације документације и административног затварања ангажовања.